

Pokles vzdělanosti stojí Česko 169 miliard ročně

[Hospodářské noviny](#) | 7.6.2012 |

Rubrika: Titulní strana | Strana: 1 |

Autor: [Marek Hudema](#) | Téma: Ostatní

NOVÉ PROPOČTY UKAZUJÍ, ŽE ŠPATNÝ VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM SRÁŽÍ EKONOMICKÝ RŮST

Kdyby vzdělanost Čechů v posledních devíti letech neklesala, neměl by dnes ministr financí Miroslav Kalousek takové potíže se schodkem státního rozpočtu. Jak vyplývá ze studie, kterou dnes zveřejní ekonomové z pražského institutu CERGE-EI, pokud by se úroveň vzdělanosti vrátila do roku 2003, ročně by to český HDP zvedlo o 169 miliard korun - a část by se vrátila na daních do státního rozpočtu. Kdyby měli čeští žáci po dokončení základní školy stejné znalosti jako Finové, byl by HDP ročně dokonce o 335 miliard korun větší. Pro srovnání: deficit státního rozpočtu byl v roce 2010, od něhož výzkumníci CERGE odvíjejí své modely, 156 miliard korun. Letos je plánován na 105 miliard. Celkové výdaje na české školství v roce 2010 byly 157 miliard korun.

„Dotáhnout Finsko je velmi těžké. Stačilo by ale i menší zlepšení, které je pravděpodobnější,“ říká Jan Straka, jeden z autorů studie.

Tým z CERGE vypracoval několik modelů, které ukazují, jak by se projevilo zlepšení žáků v mezinárodních testech PISA na ekonomickém růstu.

Nerealistické zřejmě není například vytáhnout žáky z ostatních krajů na úroveň Prahy, což by přineslo 235 miliard ročně. Šlo by i zlepšit úroveň těch nejhůře skórujících – přínos 148 miliard. Nebo „jen“ pomoci těm, jejichž rodiče nemají ani maturitu, na úroveň žáků, jejichž rodiče maturitu mají. To by znamenalo nárůst ročního HDP o 72 miliard.

Problém je v tom, že mladí v Česku mají menší takzvanou funkční gramotnost. Finové jsou v tom naproti tomu na špičce v Evropě. Zjednodušeně řečeno jde o to, jak umí žáci využít výsledky výuky v praktickém životě. Podle nových ekonomických teorií je to přitom pro růst hospodářství ve vyspělých zemích podobně důležité jako třeba dobré podmínky pro podnikání.

Aby se zlepšily výkony českých žáků, je nejprve třeba provést reformu vzdělávání. A aby se to projevilo v praktickém životě, musí nejprve žáci dospět. To bude trvat léta. „Kdyby šlo jen o změnu zákona, to se dá udělat za rok dva. Ale to na dobrou reformu zdaleka nestačí. Než se větší reforma dobře navrhne, ověří, připraví, vysvětlí, zavede a zažije, trvá to přinejmenším deset let,“ říká další z autorů studie, ekonom Daniel Münich. „A než vzdělanější mladé generace nahradí starší, trvá to dalších čtyřicet až padesát let.“

Rady, jak reformovat školství, nabídla Česku například OECD nebo dokument o české konkurenceschopnosti vypracovaný Národní ekonomickou radou vlády.